

УДК 378:001.8

РОСТОКА МАРИНА ЛЬВІВНА,

*кандидатка педагогічних наук, старша дослідниця,
завідувачка відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти,
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського*

НАПН України, м. Київ, Україна

Marina ROSTOKA,

*Ph.D in Education, Senior Researcher,
Head of the Department of Scientific Information and
Analytical Support of Education, V. Sukhomlynskyi State
Scientific and Educational Library of Ukraine, NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

E-mail: marilvross@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-1891-5482>

Scopus iD: 57222157431

Web of Science: O-6224-2018

БОНДАРЕНКО ТЕТЯНА СЕРГІЇВНА,

*докторка педагогічних наук, професорка,
провідна наукова співробітниця відділу наукового
інформаційно-аналітичного супроводу освіти,
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського*

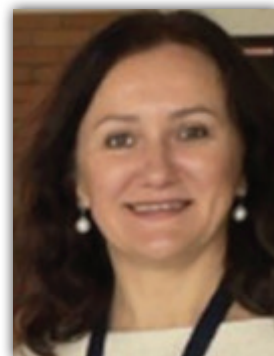
НАПН України, м. Київ, Україна

Tetiana BONDARENKO,

*DSc in Education, Professor, Leading Researcher of the Department of Scientific
Information and Analytical Support of Education, V. Sukhomlynskyi State Scientific
and Educational Library of Ukraine NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

E-mail: bondarenko.tc14@gmail.com

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9879-0319>

КОБЕРЛЯЙН-КЕРЛЕР ЮРГЕН,

*професор, доктор філософії, генеральний директор ІБК «Інженерне
бюро GmbH & Co. KG», член виконавчого комітету IGIP, член Асоціації
випускників Університету Вюрцбурга та Центру прикладних
досліджень в галузі енергетики e.V, м. Вюрцбург, Німеччина*

Juergen KOEBERLEIN-KERLER,

*Ph.D, Professor, CEO, General Director of IBK Ingenieurbuero
Koeberlein GmbH & Co. KG, Member IGIP executive committee,
Member Alumni Society of the University of Wuerzburg, Member Center
for Applied Energy Research e.V., Wuerzburg, Germany*

E-mail: juergen.koeberlein@alumni.uni-wuerzburg.de

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-9205-5951>

АКТУАЛІЗАЦІЯ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНОГО СУПРОВОДУ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

Анотація: Авторами розкрито преамбулу наукового дослідження з проблеми науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти, яке спрямовуватиметься на висвітлення внеску дослідників відкритої науки в об'єктивізацію забезпечення розбудови єдиного відкритого інформаційного простору української освіти з екстраполяцією прогресивного зарубіжного досвіду.

Актуалізовано потребу в систематизації та узагальненні джерелознавчого та історіографічного контексту наукових досягнень учених і практиків щодо функціонування відкритих освітніх систем. Акцентовано на необхідності з'ясування емпіричної обґрунтованості впровадження цих систем у глобальному сегменті та розробленні науково-методичного забезпечення освітньої практики в цьому сенсі,

зокрема у дослідницькому процесі з вивчення феномену «відкрита освіта». Наголошено на необхідності уточнення наукових і методологічних засад, змістових особливостей та адаптивних складників кластерної моделі інформаційно-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору освіти на засадах відкритої науки та управління даними, що сприятиме розвитку нової інформаційної технології для відкритого електронного ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб відкритої освіти, педагогіки та психології».

Зазначено, що дослідження здійснюватиметься на засадах трансдисциплінарного підходу та конкретизуватиме сучасні процеси науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки відповідно до вимог чинного законодавства. Аргументовано, що акумуляція результатів дослідження у довідковій і виробничо-практичній продукції, яка посприє підвищенню рівня якості розвитку відкритих освітніх середовищ на принципах відкритої науки, забезпечуватиме позитивний вплив на ефективність розвитку освіти України в цілому. Підсумовано, що прогнозованим практичним результатом дослідження має стати забезпечення зростаючих інформаційних потреб відкритої освіти і науки та надання швидкого віддаленого доступу великого кола педагогів і здобувачів освіти всіх рівнів, науковців до якісного інформаційно-аналітичного доробку виконавців наукового дослідження.

Ключові слова: науково-аналітичний супровід відкритої освіти, поняттєво-категоріальний апарат відкритої освіти і науки, єдиний інформаційний простір відкритої освіти.

ACTUALISATION OF SCIENTIFIC AND ANALYTICAL SUPPORT FOR OPEN EDUCATION AND SCIENCE

Annotation. *The authors reveal the preamble to a scientific study on the problem of scientific and analytical support for the development of a unified information space for open education, which will focus on highlighting the contribution of open science researchers to ensuring the development of a unified open information space for Ukrainian education with the incorporation of progressive foreign experience. The need to systematise and generalise the source and historiographical context of scientific achievements of scholars and practitioners regarding the functioning of open educational systems is emphasised. Emphasis has been placed on the need to clarify the empirical validity of implementing these systems in the global segment and to develop scientific and methodological support for educational practice in this regard, particularly in the research process of studying the phenomenon of 'Open Education.'*

The authors emphasise the need to clarify the scientific and methodological foundations, content features, and adaptive components of the clustering model for information and analytical support for the development of a unified information space for education based on the principles of open science and data management, which will contribute to the development of a new information technology for the open electronic resource 'Information and Analytical Hub for Open Education, Pedagogy and Psychology.' It is noted that the research will be conducted on the basis of a transdisciplinary approach and will specify the current processes of scientific and analytical support for open education and science in accordance with the requirements of current legislation. It is argued that the accumulation of research results in reference and practice-oriented products, which will contribute to improving the quality of open educational environments based on the principles of open science, will have a positive impact on the effectiveness of education development in Ukraine as a whole.

The authors conclude that the expected practical outcome of the study will be to meet the growing information needs of open education and science, as well as to provide fast remote access for a wide range of educators (teachers and students of all levels) and researchers (scientists and scholars) to high-quality information and analytical resources.

Keywords: *scientific and analytical support of open education, conceptual and categorical apparatus of open education and science, unified information space of open education.*

Актуальність проблеми дослідження. В останні десятиріччя викликами глобальної цифровізації та цифрової трансформації освітніх середовищ актуалізовано випереджувальний розвиток суспільства знань. Це підтверджується світовими тенденціями та відповідями на запити сьогоденної науки і практики в європейській науково-освітній спільноті.

У свою чергу, також аргументуються актуальні пріоритети й в українській науково-дослідній політиці, – відкрита освіта і наука (Open Education and Science), які стають принципово новими підходами (новими ефективними методологіями) організації та реалізації освітнього й науково-дослідницького процесів, а також характеризують розбудову активного постмодерну – єдиного інформаційного простору освіти впродовж життя. Цим визначається своєрідна філософія наукових досліджень – нова філософія інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки і психології, заснована на високих стандартах прозорості, співробітництва та трансдисциплінарних

комунікаціях. Це базується на спільній роботі, партнерстві, нових можливостях поширення й обміну науковими знаннями, завдяки використанню сучасних цифрових гаджетів і технологій. З-поміж іншого відкрита освіта і наука забезпечують оперативний і постійний доступ до результатів досліджень, активізують роз'яснення і популяризацію наукового знання серед освітян і громадськості тощо. У короткостроковій перспективі очікується, що запровадження принципів відкритої науки в освітньому середовищі забезпечуватиме якість і цілісність наукових досліджень у галузі педагогіки і психології, а в довгостроковій – підвищуватиметься рівень якості наукових результатів й освіти загалом.

Отже, дослідження розроблення змісту та реалізація державної політики з питань науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки забезпечуватиме ключові інтереси національної безпеки та інтелектуального потенціалу як суб'єктів освітньої діяльності, так і в цілому пересічних громадян України. Так, для ефективного формування та здійснення державної політики у сфері відкритої освіти і наукової практики, прийняття управлінських рішень будь-якого рівня необхідна аналітична й статистична інформація, а отже, функціонування цілісної системи збирання, оброблення та передавання інформації як основи системного і трансдисциплінарного підходів до розв'язання проблем і поставлених завдань.

З огляду на це актуальним і науково перспективним має стати дослідження термінологічно-поняттєвого апарату науково-методологічних засад і підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки, вивчення та поширення українського і зарубіжного досвіду використання адекватних інформаційних технологій, розроблення довідкової, виробничо-практичної та інформаційної продукції, покликаной оптимізувати працю наукових і педагогічних працівників, сприяючи зменшенню часових та інтелектуальних витрат із пошуку та опрацювання науково-методичної інформації щодо актуальних питань відкритої освіти і науки сьогодення, та забезпечення оптимальних умов для безперешкодного доступу користувачів (освітян, дослідників, здобувачів освіти та ін.) до систематизованого інформаційно-аналітичного контенту освітньо-наукового спрямування.

Отже, актуальність трансдисциплінарних досліджень зумовлюється потребою у концептуалізації та узагальненні термінополя науково-методологічних засад і наукових підходів інформаційно-аналітичного супроводу розбудови єдиного відкритого простору освіти і науки, необхідністю систематизації й узагальнення швидкозростаючого джерельного масиву із зазначеної проблематики; потребою в адекватному прогнозуванні пріоритетних напрямів наукових досліджень у системі педагогічних і психологічних наук.

Аналітичний огляд літератури. Актуалізація потреби в систематизації та узагальненні джерелознавчого та історіографічного контексту наукових досягнень учених і практиків щодо функціонування відкритих освітніх систем є цілком очевидною. Акценти науки нині зосереджені на необхідності з'ясування емпіричної обґрунтованості впровадження цих систем у глобальному сегменті та розробленні науково-методичного забезпечення освітньої практики в цьому сенсі, зокрема у дослідницькому процесі з вивчення феномену «відкрита освіта».

Цілком справедливо, що чільне місце у науково-аналітичному супроводі відкритої освіти і науки України мають посісти праці провідних інституцій Національної академії педагогічних наук України, зокрема з використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень провідного її осередку – Інституту цифровізації освіти НАПН України (В. Биков, О. Буров, С. Іванова, А. Кільченко, М. Мар'єнко, Ю. Носенко, В. Олексюк, О. Пінчук, О. Спірін, М. Шишкіна та ін.). Переважну роль у нашому дослідженні відіграє значний науковий внесок академіка В. Бикова, який актуалізує проблему досліджень відкритої освіти в єдиному інформаційному просторі та розглядає підходи та інструменти реалізації сучасної освітньої парадигми, розкриває суть моделей організаційних систем відкритої освіти тощо [1; 2; 3].

У контексті зазначеної проблематики на засадах наукового партнерства із зарубіжними колегами дослідники (зокрема й автори статті) Державної науково-педагогічної бібліотеки України

імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ) обґрунтовують застосування засобів відкритої освіти. зокрема зроблено спробу унормування застосування Big Data та забезпечення інтерактивного інтерфейсу для суб'єктів освітнього процесу та застосування цифрових інструментів візуалізації педагогічної діяльності [14].

Головні аспекти розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя актуалізуються низкою науково-практичних івентів «Forum SOIS», які організовувались щорічно авторами у 2018–2025 рр. [8; 9; 10; 11; 12; 19; 20]. Представлено аналітичне узагальнення впливу впровадження результатів наукових досліджень відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ шляхом організації та проведення інноваційних науково-практичних заходів із встановленням актуальних міжнародних комунікацій, зокрема – Першої міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційно-аналітичні тренди глобальної цифрової трансформації освіти, педагогіки і психології», що відбулася в онлайн-форматі відповідно до плану роботи НАПН України [15].

Необхідно наголосити, що на зарубіжному досвіді відкритої освіти і науки актуалізовано на тому, що науковий прогрес ґрунтується на дослідженнях, які є надійними, точними та перевіреними. Методи та доказові міркування, що покладено в основу наукових тверджень закордонних дослідників, мають стати доступними для ретельного вивчення українською науково-освітньою спільнотою. Нині, як й інші галузі, науки про освіту потерпають від проблем, як-от: відсутність реплікації, проблеми валідності та узагальнення, упередженість публікацій і висока вартість доступу до публікацій – усе це є симптомами непрозорого підходу до досліджень. Кожен аспект наукового циклу, зокрема дизайн дослідження, збирання даних, аналіз і публікації, можна й потрібно зробити прозорішим і доступнішим. Тобто відкрита освітня наука – це сукупність практик, призначених для підвищення прозорості доказового обґрунтування та доступу до наукових досліджень у сфері, що характеризується різноманітними дисциплінарними традиціями та зобов'язанням ефективно впливати на політику та практику. Прозорість і доступність є функціональними імперативами, які мають багато переваг для окремого дослідника, наукової спільноти та суспільства в цілому, адже відкрита освітня наука – це шлях уперед. До таких думок схилиються зарубіжні дослідники відкритої освіти і науки Г. Альтер, Г. Бенкс, Д. Борсбум, С. Боумен С. Бреклер, М. Конкурсабіле Б. Носек та ін. (формування відкритої наукової культури) [23]; М. Амін, І. Крейг, М. Маквей, А. Плюм і Дж. Прінгл і (критичний аналіз літератури у контексті вивчення статей відкритого доступу та їх впливу на цитування) [17]; Дж. Бадд, Дж. Боссаллер, Дж. Вест, Е. Коррадо, Е. Мітчелл, Х. Сенді і А. Ской (обґрунтування необхідності відкритого дослідження, зокрема наслідки для відтворюваності та прозорості) [21]; Б. Бйорк і Д. Соломон (дослідження журналів відкритого доступу) [16]; Р. Брітез, М. Віжай Кумар, Т. Йюші, М. Пітерс (відкрита освіта та освіта для відкритості) [18, 22]; М. Воелфе, П. Олліаро і М. Тодд (відкрита наука як прискорювач досліджень) [27]; Т. Зі та Д. Райх (відкрита освітня наука: набір практик, спрямованих на підвищення прозорості доказового міркування та доступу до наукових досліджень) [26]; Х. Ромесбург (як публікації в журналах відкритого доступу загрожують науці і що з цим робити) [25] та ін.

Отже, за результатами контент-аналізу українського й зарубіжного досвіду, зокрема й методів та інструментів науково-аналітичного супроводу відкритої освіти, можна зробити висновок, що у сучасній системі української науки недостатньо розроблена система науково-аналітичного супроводу відкритої освіти у цифрову добу, яка дає змогу підвищити рівень сформованості трансдисциплінарної компетентності (в аспекті її цифрового і FAIR складників) як здобувачів освіти, так і педагогічних (науково-педагогічних) працівників, що у свою чергу забезпечуватиме підвищення якості освітнього і дослідницького процесів на всіх рівнях.

Мета: актуалізувати роль і необхідність науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти, що сприятиме у подальшому проведенню наукового дослідження у цьому векторі та уможливлуватиме концептуалізацію та узагальнення термінологічно-

поняттєвого апарату науково-методологічних засад і підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки, дасть змогу систематизувати джерельну базу знань і спрогнозувати актуальні напрями наукових досліджень у системі педагогічних і психологічних наук.

Основні результати. Нині активно зростаючі масиви різноманітної освітньої й дослідницької інформації у вигляді наукової продукції, практико-орієнтованих джерел з онлайн-підтримки освітньої діяльності, які є у відкритому доступі, потребують систематизації й узагальнення, унормування в дотриманні принципів відкритої науки, управління відкритими даними й виокремлення найефективніших ресурсів і створення джерельної бази знань зі здійснення супроводу відкритої освіти з урахуванням впливу глобальної цифрової трансформації суспільства.

Зазначимо, що наприкінці вже 2025 року тільки за україномовним тегом «відкрита освіта» в системі Google Academy знайдено 36000 джерел, за англomовним пошуком «Open Education» – 9900000 джерел різного типу і формату походження. У системі PubMed на зазначений час зафіксовано 103136 результатів. Зазначені цифри свідчать про те, що проблематика відкритої освіти лежить у площині нинішнього наукового дискурсу. Причому вона відмічається великим потенціалом у зарубіжному форматі досліджень, а щодо українського сегменту – знаходиться на початковому етапі розвитку дослідницької освітньої практики та потребує системного науково-аналітичного та інформаційно-аналітичного супроводу. Адже становлення української відкритої освіти нині характеризується появою вітчизняних наукових шкіл, напрямів, концепцій, кульмінаційний аспект розвитку яких в Україні набуває свого апогею саме в умовах розбудови світового постмодерного простору, який характеризується підвищеними ризиками соціальної турбулентності (спалахами у світі нових збройних конфліктів – воєн; пандемічним апломбом, стихійними лихами) та потребує нових методологій і рішень у науковому й освітньому контекстах.

До того ж виникає необхідність уточнення наукових і методологічних засад, змістових особливостей та адаптивних складників кластерної моделі інформаційно-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору освіти на засадах відкритої науки та управління даними, що сприятиме розвитку нової інформаційної технології для відкритого електронного ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб відкритої освіти, педагогіки та психології».

Необхідно зазначити, що інформаційно-аналітична діяльність є одним із провідних напрямів дослідницького середовища Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (директорка – академік НАПН України, докторка педагогічних наук, професорка Л. Березівська), зокрема відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти (далі – Відділ) (завідувачка – кандидатка педагогічних наук, старша дослідниця М. Ростока). Останнім часом Відділом здійснено значущі наукові розвідки та отримано вагомі прикладні результати, які акумульовано у формат довідкової та оглядової продукції, яка є у відкритому доступі та має активний попит користувачів.

Упродовж 2020–2025 рр. завершено три прикладних наукових дослідження, які мають позитивний вплив на розвиток відкритої освіти і науки:

- 2022 – за темою «Бібліографічне та аналітичне забезпечення діяльності Національної академії педагогічних наук України з питань науково-методологічного забезпечення модернізації та реформування освіти» (2020–2022, № 0120U002095) [4];

- 2025 – за темами: «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти та педагогіки: вітчизняний та зарубіжний досвід» (2023–2025, № 0123U100476) [6]; «Інформаційно-аналітичний психологічної науки у воєнний та повоєнний періоди України (2024–2025, № 0124U000842) [5].

Результати зазначених досліджень свідчать про те, що відкрита освіта і наука України, як і більшості країн світу, перебуває у динамічному стані глобальної цифрової трансформації інформаційного простору. Тобто укорінені моделі, методи, форми та відкритий контент набувають трансформаційних змін й потребують системних узгоджень й уточнень.

Вивчення теоретичних, методологічних і методичних аспектів науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки у цифрову добу, питання створення й раціонального застосування державної політики щодо інформаційно-аналітичного забезпечення організацій, підприємств, закладів освіти, наукових установ є досить актуальним, однак ще не повною мірою з'ясованим, дослідженим та узагальненим. У науковій спільноті нині досить гостро постає питання пошуку нових шляхів науково-аналітичного супроводу відкритої освіти України. Зокрема, науковці аналізують набутий досвід у сфері відкритої освіти та розробляють нові моделі існування суспільства у цифрову епоху тощо. Тим самим, на основі аналізу наявної джерельної бази досліджень виявлено, що проблематика науково-аналітичного супроводу відкритої освіти за останнє десятиріччя перебуває в полі зору представників різних наукових напрямів, зокрема інформаційно-технологічного, психолого-педагогічного, освітньо-політичного, філософського та соціального.

Проте саме суть науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки потребує термінологічного опрацювання та розкриття, а за потребою перегляду й побудови нової методології інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки і психології, зокрема й у векторі інноватизації підготовки педагогічних і наукових кадрів та ін.

Одним із стратегічних векторів розв'язання зазначеної проблеми постає запровадження інноваційних трансдисциплінарних досліджень, зокрема прикладного характеру, у підґрунтя організації яких покладатиметься адаптивний науково-аналітичний супровід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти на засадах відкритої науки. Такий підхід концептуалізується низкою документів із питань державної політики України щодо відкритої освіти і науки, зокрема:

- Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний у галузі сталого розвитку на період до 2030 року» (2015), стимулюючи прискорення прогресу, впровадження принципу відкритості та прозорості в діяльності наукових установ. За визначенням Генеральної Асамблеї ООН, у ст. 27 Загальної декларації прав людини (1948) йдеться про те, що «кожна людина має вільне право на... участь у науковому прогресі та його перевагах» [24];

- Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про затвердження національного плану щодо відкритої науки» в Україні на період до 2030 р. (2022), яким передбачається реалізація конкретних завдань: забезпечення відкритого доступу до наукових результатів і науково-технічної інформації; відкритого доступу до дослідницької інфраструктури; створення умов для проведення ефективної роботи з науково-технічною інформацією та об'єктами дослідницької інфраструктури, що наявні у відкритому доступі; популяризація науки, поширення наукових знань і залучення громадян до участі в науковій і науково-технічній діяльності; вдосконалення системи оцінювання якості наукової та науково-технічної діяльності; підвищення рівня поінформованості та формування компетентності з питань відкритої науки [13];

- Концепцією розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024–2030 роки, яка визначає основні проблеми і ключові засади реалізації принципів відкритої науки в діяльності НАПН України, яку розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Дорожньої карти інтеграції України до Європейського дослідницького простору», інших нормативних актів у сфері науки та освіти, Рекомендацій ЮНЕСКО з відкритої науки, Директиви 2019/1024 Європейського Парламенту і Ради (ЄС) від 20 червня 2019 р. щодо відкритих даних і повторного використання інформації державного сектору, Директиви 2019/790 Європейського Парламенту і Ради (ЄС) «Про авторське право і суміжні права в Єдиному цифровому ринку» від 17 квітня 2019 р. тощо [7].

Про основні концепти організації й проведення наукових досліджень, зокрема у сфері інформаційно-аналітичного супроводу і забезпечення відкритої освіти і науки, також йдеться в законах України «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про академічну доброчесність», Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (2019), Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова

українська школа» на період до 2029 року, Концепції розвитку цифрових компетентностей (2021), Положенні про Єдиний державний портал цифрової освіти «Дія. Цифрова освіта» (2021), Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року (2024), обговорюється проект Стратегії розвитку сфери відкритих даних України на 2025–2027 роки тощо.

На нашу думку, саме формування та реалізація державної політики з питань відкритої освіти і науки матимуть вплив на ключові інтереси суб'єктів освітньої діяльності.

Отже, на підставі отриманих шляхом дослідницьких розвідок результатів актуалізовано прикладне наукове дослідження «Науково-аналітичний супровід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти», яке заплановано провести впродовж 2026–2028 рр. на засадах трансдисциплінарного підходу та яке конкретизуватиме сучасні процеси науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки відповідно до вимог чинного законодавства.

Акумуляція результатів дослідження у довідковій і виробничо-практичній продукції сприятиме підвищенню рівня якості розвитку відкритих освітніх середовищ на принципах відкритої науки, забезпечуватиме позитивний вплив на ефективність розвитку освіти України в цілому. Адже прогнозованим практичним результатом дослідження має стати забезпечення зростаючих інформаційних потреб відкритої освіти і науки та надання швидкого віддаленого доступу великого кола освітян (педагогів і здобувачів освіти всіх рівнів), дослідників (учених, науковців) до якісного інформаційно-аналітичного доробку виконавців наукового дослідження.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що теоретичні та експериментальні дослідження у векторі відкритої освіти і науки потрібно спрямовувати на розроблення її понятійного апарату та виявлення об'єктивних законів і закономірностей, яким підпорядковані всі процеси й явища. Тобто закони розкривають стійкі, суттєві зв'язки між явищами дійсності, сукупність яких становить зміст відкритої освіти, дає змогу формулювати нові проблеми і здійснювати прогнози щодо її подальшого просування й розвитку.

Висновки. Необхідність уточнення науково-методологічних засад, особливостей змісту, адаптивних складників моделі кластеризації інформаційно-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору освіти на принципах відкритої науки та управління даними сприятиме розробленню нової інформаційної технології відкритого електронного ресурсу «Інформаційно-аналітичний хаб відкритої освіти, педагогіки і психології». Акумуляція результатів дослідження у довідковій і виробничо-практичній продукції забезпечуватиме підвищення рівня якості розвитку відкритих освітніх середовищ на принципах відкритої науки та позитивно впливатиме на ефективність розвитку освіти України в цілому.

Прогнозований практичний результат дослідження забезпечуватиме зростаючі інформаційні потреби відкритої освіти і науки та сприятиме швидкому віддаленому доступу великого кола освітян (педагогів і здобувачів освіти всіх рівнів), дослідників (учених, науковців) до інформаційно-аналітичної бази знань.

Трансдисциплінарний підхід у дослідженні дасть змогу конкретизувати сучасні процеси науково-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки відповідно до вимог чинного законодавства.

Відповіддю на виклики глобалізаційних і цифрових трансформацій науково-освітнього простору має стати вагомий науковий інформаційно-аналітичний доробок узагальненого й систематизованого знання щодо випереджувального розвитку відкритої освіти і науки. У цьому ключі на засадах трансдисциплінарності інформаційно-аналітична підтримка розбудови єдиного простору української відкритої освіти і науки у цифровому вимірі є практично значущим процесом, що впливатиме на розвиток конкретних галузей, а саме: науки (забезпечується підвищення якості дослідницької праці, економія часу на пошук необхідних джерел та інформаційних даних дослідниками, уможлиблюється своєчасне отримання корисних даних тощо); суспільства (використання наукового надбання у системі громадянської освіти шляхом отримання виваженого й корисного знання в оперативному відкритому доступі); економіки (забезпечення необхідною інформаційно-аналітичною підтримкою реалізації державної політики з упровадження концепцій,

стратегій, програм тощо, що впливатимуть на економічний розвиток освітньої галузі країни).

Тим самим реалізація й упровадження наукового доробку уможливлуватиме якісний науково-аналітичний супровід освітнього процесу в зазначеному контексті. Основними завданнями наукового дослідження мають стати розв'язок актуальних питань, як-от:

- *підготовка та реалізація* трансдисциплінарної програми наукового дослідження та необхідної технічної документації (методологічний і процедурний розділи – вибір методів дослідження і технічних процедур із проведення дослідження);
- *вивчення й аналіз* джерельного, історіографічного підґрунтя й законодавчої документації та виявлення загальних закономірностей розвитку відкритої освіти і науки в Україні;
- *визначення та узгодження* із сучасними викликами базових понять і дефініцій дослідження, *опрацювати та узагальнити* термінологічно-поняттєвий апарат науково-аналітичного супроводу відкритої освіти;
- *концептуалізація* науково-методологічних засад та *обґрунтування* методологічних підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти;
- *розроблення* концепції науково-аналітичного супроводу розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти на адаптивних засадах;
- *аналіз* українського і зарубіжного досвіду відкритої освіти і науки та *систематизація* відповідної джерельної бази знань;
- *створення* відкритого електронного ресурсу та *здійснення* його поповнення інформаційно-аналітичним контентом із питань відкритої освіти і науки;
- *представлення* науково-методичного здобутку з проблеми розбудови єдиного відкритого інформаційного простору освіти у довідковій і виробничій продукції;
- *забезпечення* позитивного впливу результатів наукового дослідження на розвиток української освіти шляхом апробації та впровадження, їх популяризації й позиціонування на всеукраїнському і міжнародному рівнях;
- *прогнозування* стратегічних і середньострокових напрямів наукових досліджень шляхом конвергенції українського і зарубіжного досвіду відкритої освіти у систему педагогічного й психологічного знання;
- *окреслення* перспективи подальших інформаційно-аналітичних розвідок та *надання* рекомендацій відповідно до сформульованих загальних висновків.

Науково-прикладні результати, здобуті в процесі виконання дослідження, становитимуть нове систематизоване та цілісне знання про відкриту освіту в контексті забезпечення розвитку педагогічної і психологічної наук, адже:

- *трансдисциплінарна програма* організації і проведення наукового дослідження включатиме методологічний і процедурний розділи – вибір методів дослідження і технічних процедур з проведення дослідження, а також систематизацію напрямів (підтем дослідження) кожного виконавця;
- *науково-методологічні засади і підходи* інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки уможливлуватимуть адекватний добір, опрацювання, систематизацію, застосування і популяризацію документів та матеріалів з питань відкритої освіти;
- *концептуальна модель* термінологічно-поняттєвого апарату науково-методологічних засад і підходів інформаційно-аналітичного супроводу відкритої освіти і науки забезпечуватиме введення до наукового обігу систематизованої та упорядкованої аналітичної й узагальнюючої інформації з науково-методичного забезпечення відкритої освіти і науки, аналітико-інтерпретаційне опрацювання та поширення зарубіжного досвіду відкритої освіти і науки;
- *концепція створення та реалізації* адаптивної інформаційної *технології* відкритого електронного ресурсу спрямовуватиметься на удосконалення, розвиток і поповнення новим контекстом довідково-аналітичних, бібліометричних/наукометричних і бібліографічних оглядів;

– теоретична модель кластеризації освітньо-наукового прогнозування пріоритетних напрямів дасть змогу згенерувати вектори подальших досліджень щодо розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти і науки на засадах трансдисциплінарного підходу.

Практична корисність результатів наукового дослідження сприятиме оптимізації праці керівних кадрів у сфері освіти, науковців, педагогів і бібліотечних працівників у здійсненні відкритої освіти і науки, екстраполяції позитивного зарубіжного досвіду у розвиток української освіти, педагогіки і психології освіти і педагогіки.

Список літератури

1. Биков В. Відкрите навчальне середовище та сучасні мережні інструменти систем відкритої освіти. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 2: Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. 2020. Вип. 9 (16). С. 12–20. URL: <https://sj.udu.edu.ua/index.php/kosn/article/view/297> (дата звернення: 27.09.2025).
2. Биков В. Ю. Відкрита освіта в Єдиному інформаційному освітньому просторі. *Педагогічний дискурс*. 2010. Вип. 7. С. 30–35. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2010_7_7 (дата звернення: 27.09.2025).
3. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія. Київ : Атіка, 2009. 684 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/845/> (дата звернення: 27.11.2025).
4. Бібліографічне та аналітичне забезпечення діяльності Національної академії педагогічних наук України з питань науково-методологічного забезпечення модернізації та реформування освіти» (2020–2022, № 0120U002095). Електронна бібліотека НАПН України. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0120U002095/> (дата звернення: 27.11.2025).
5. Інформаційно-аналітичний супровід психологічної науки у воєнний та повоєнний періоди України (2024–2025, № 0124U000842). Електронна бібліотека НАПН України. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0124U000842/> (дата звернення: 27.11.2025).
6. Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний та зарубіжний досвід (2023–2025, № 0123U100476). Електронна бібліотека НАПН України. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0123U100476/> (дата звернення: 27.11.2025).
7. Концепція розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024–2030 роки : постанова Президії НАПН України від 22 серпня 2024 р. № 1-2/10-146 ; Національна академія педагогічних наук України [офіц. сайт]. URL: <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3373/> (дата звернення: 27.11.2025).
8. Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя (Forum SOIS) : зб. матеріалів 1-го Міжнар. наук.-практ. WEBфоруму (Київ-Харків, 22-23.03.2019) / упоряд. М. Л. Ростока ; за заг. ред. М. Л. Ростока, Т. С. Бондаренко, О. В. Баніт та ін.]. Кропивницький : Вид-во ЛА НАУ, 2019. 300 с.
9. Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя (Forum SOIS) : зб. матеріалів 2-го Міжнар. наук.-практ. WEBфоруму (Київ-Харків, 25-27.03.2020) / упоряд. М. Л. Ростока ; ред. М. Л. Ростока, Т. С. Бондаренко, В. Е. Луначек, О. В. Баніт, А. В. Селецький, А. Г. Гуралюк, О. А. Блажко, Т. А. Лугова та ін.]. Харків : Мадрид, 2020. Вип. 2. 350 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730346/>.
10. Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя (Forum SOIS) : зб. матеріалів 3-го Міжнар. наук.-практ. WEBфоруму (Київ-Харків, 25-28.05.2021) / за наук. ред.: М. Л. Ростока, Т. С. Бондаренко, ред. із заг. питань О. В. Баніт, О. Л. Гермак, О. С. Кузьменко, А. М. Пижик, Я. М. Раєвська, Г. С. Черевичний; упоряд. М. Л. Ростока]. Харків : Типографія «U2print». 2021. Вип. 3. 303 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730331/>.
11. Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя (Forum-SOIS, 2023) : зб. матеріалів (тез доп.) 4-го і 5-го Міжнар. наук.-практ. WEB-форуму (Київ-Харків, 23-26 трав. 2023 р.) / [за заг. ред.: М. Л. Ростоки, Т. С. Бондаренко ; упоряд. М. Л. Ростока] ; МОН України, УІПА, НАПН України, ДНІПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : ТВОРИ, 2023. Вип. 4. 198 с. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.736724>.
12. Розбудова єдиного інформаційного простору української освіти – вимога часу : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. WEBфоруму / [упоряд. М. Л. Ростока; за заг. ред. М. Л. Ростока та ін.] (Київ-Харків, 22–23.03.2018). Кропивницький : Вид-во ЛА НАУ, 2018. 184 с.
13. Розпорядженням Кабінету міністрів України «Про затвердження національного плану щодо відкритої науки» в Україні на період до 2030 р.: [від 8 жовтня 2022 р. № 892-р]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 27.11.2025).
14. Ростока М., Кардосо Л., Жигалюк А. Цифрові інструменти візуалізації педагогічної діяльності: від Big Data до інтерактивного інтерфейсу для суб'єктів освітнього процесу. *Проблеми сучасних трансформацій. Педагогіка та психологія*. 2025. Вип. 10. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-9199-2025-10-01-01>.
15. Ростока М. Л., Лучанінова О. П., Кеберляйн-Керлер Ю., Бондаренко Т. С. Вплив упровадження результатів наукових досліджень: інформаційно-аналітичні тренди глобальної цифрової трансформації освіти, педагогіки і психології – IAT GDT, 2025: Міжнародне дослідницьке партнерство відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, НАПН України, 2023–2025 рр. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2025. Вип. 7 (2). С. 1–11. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7214>.
16. Björk B. C., Solomon D. Open access versus subscription journals: a comparison of scientific impact. *BMC Med*. 2012. Vol. 10, № 73. DOI: <https://doi.org/10.1186/1741-7015-10-73>.
17. Do Open Access Articles Have Greater Citation Impact? A Critical Review of the Literature / I. Craig, A. Plume, M. Mcveigh, J. Pringle, M. Amin. *Journal of Informetrics*. 2007. Vol. 1 (3). P. 239–248. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.joi.2007.04.001>.

18. Iiyoshi T., Vijay Kumar M. S. (Ed.) Opening Up Education The Collective Advancement of Education through Open Technology, Open Content, and Open Knowledge = Відкрита освіта. Колективний розвиток освіти через відкриті технології, відкритий контент і відкрите знання; [перекл. з англ. А. Іщенко, О. Насик]. Київ : Наука, 2009. 256 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/vidkryta_osvita_2009.pdf (дата звернення: 07.07.2025).
19. Forum-SOIS, 2024: *The Development of the Unified Open Information Space in Lifelong Education : collection of materials (scientific papers, abstracts) of the 6th Inter. Sci. and Practical WEB-forum* / за наук. ред.: М. Л. Ростоки, Т. С. Бондаренко, Г. С. Черевичного; упоряд. М. Л. Ростока; літ. ред. Ю. А. Кравченко, Н. М. Василенко, бібліогр. ред. О. В. Углова; НАПН України, ДНПБ України, УІПА, КНУ ім. Тараса Шевченка. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2024. Вип. 5. 389 с. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.740977>.
20. Forum-SOIS, 2025: *The Development of the Unified Open Information Space in Lifelong Education: collection of materials (scientific papers, abstracts) of the 7th Inter. Sci. and Practical WEB-forum* / за наук. ред.: Т. С. Бондаренко, М. Л. Ростоки; упоряд. Т. С. Бондаренко; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, ННІ «УІПА» КНУ ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2025. Вип. 6. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/747095> (дата звернення: 17.11.2025).
21. Making a Case for Open Research: Implications for Reproducibility and Transparency / H. M. Sandy, E. Mitchell, E. M. Corrado, J. Budd, J. D. West, J. Bossaller, A. VanScoy. In S. Erdelez, N. K. Agarwal (Eds.). *Proceedings of the Association for Information Science and Technology*. 2017. P. 583–586. DOI: <https://doi.org/10.1002/pr2.2017.14505401079>.
22. Peters M., Britz R. (Ed.) Open Education and Education for Openness. *Educational Futures Rethinking Theory and Practice*. 2008. Vol. 27. 55 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/255525908_Open_Education_and_Education_for_Openness (дата звернення: 17.09.2025).
23. Promoting an Open Research Culture / B. A. Nosek, G. Alter, G. C. Banks, D. Borsboom, S. D. Bowman, S. J. Breckler, et al. *Science*. 2015. Vol. 348, № 6242. DOI: <https://doi.org/10.1126/science.aab2374>.
24. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf (дата звернення: 17.09.2025).
25. Romesburg H. C. How Publishing in Open Access Journals Threatens Science and what we can do about it. *Jour. Wild. Mgmt.*, 2016. Vol. 80: P. 1145–1151. DOI: <https://doi.org/10.1002/jwmg.21111>.
26. Van der Zee T., Reich J. Open Education Science. *AERA Open*. 2018. Vol. 4 (3). DOI: <https://doi.org/10.1177/2332858418787466>.
27. Woelfle M., Oliario P., Todd MH. Open Science is a Research Accelerator. *Nature Chemistry*. 2011. Vol. 3 (10). P. 745–748. DOI: <https://doi.org/10.1038/nchem.1149>.

References

1. Bykov, V. (2020). Vidkryte navchalne seredovyshche ta suchasni merezhni instrumenty system vidkrytoi osvity [Open learning environment and modern network tools of open education systems]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriya 2: Komp'uterno-orientovani systemy navchannia* [Scientific Journal of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 2: Computer-Oriented Learning Systems], 9 (16), 12–20. Retrieved from <https://sj.udu.edu.ua/index.php/kosn/article/view/297> [in Ukrainian].
2. Bykov, V. Yu. (2010). Vidkryta osvita v Yedynomu informatsiinomu osvitnomu prostori [Open education in the Unified Information Educational Space]. *Pedahohichnyi dyskurs* [Pedagogical discourse], 7, 30–35. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2010_7_7 [in Ukrainian].
3. Bykov, V. Yu. (2009). *Modeli orhanizatsiinykh system vidkrytoi osvity* [Models of organizational systems of open education]: monohrafiia. Kyiv: Atika. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/845/> [in Ukrainian].
4. *Bibliohrafichne ta analitychne zabezpechennia diialnosti Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy z pytan naukovo-metodolohichnoho zabezpechennia modernizatsii ta reformuvannia osvity»* (2020–2022, № 0120U002095) [Bibliographic and analytical support for the activities of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine on scientific and methodological support for the modernization and reform of education» (2020–2022, No. 0120U002095)]. Elektronna biblioteka NAPN Ukrainy. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0120U002095/> [in Ukrainian].
5. *Informatsiino-analitchnyi suprovid psykholohichnoi nauky u voiennyi ta povoiennyi periody Ukrainy* (2024–2025, № 0124U000842) [Information and analytical support of psychological science in the war and post-war periods of Ukraine (2024–2025, No. 0124U000842)]. Elektronna biblioteka NAPN Ukrainy. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0124U000842/> [in Ukrainian].
6. *Informatsiino-analitchnyi suprovid tsyfrovoy transformatsii osvity i pedahohiky: vitchyzniani ta zarubizhnyi dosvid* (2023–2025, № 0123U100476) [Information and analytical support for the digital transformation of education and pedagogy: domestic and foreign experience (2023–2025, No. 0123U100476)]. Elektronna biblioteka NAPN Ukrainy. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/cgi/stats/report/themes/0123U100476/> [in Ukrainian].
7. *Kontsepsiia rozvytku vidkrytoi nauky v NAPN Ukrainy na 2024–2030 roky* [Concept for the development of open science at the National Academy of Sciences of Ukraine for 2024–2030]: postanova Prezydii NAPN Ukrainy vid 22 serpnia 2024 r. № 1-2/10-146. Natsionalna akademiia pedahohichnykh nauk Ukrainy [ofits. sait]. Retrieved from <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3373/> [in Ukrainian].
8. Rostoka, M. L. (Comp.). (2019). *Rozbudova yedynoho vidkrytoho informatsiinoho prostoru osvity vprodovzh zhyttia* (Forum SOIS) [Development of a single open information space for lifelong learning (Forum SOIS)]: zb. materialiv 1-ho mizhnar. nauk.-prakt. WEBforumu (Kyiv-Kharkiv, 22-23.03.2019). Kropyvnytskyi: Vyd-vo LA NAU [in Ukrainian].
9. Rostoka, M. L. (Comp.). (2020). *Rozbudova yedynoho vidkrytoho informatsiinoho prostoru osvity vprodovzh zhyttia* (Forum SOIS) [Development of a single open information space for lifelong learning (Forum SOIS)]: zb. materialiv 2-ho mizhnar. nauk.-prakt. WEBforumu (Kyiv-Kharkiv, 25-27.03.2020) (Is. 2). Kharkiv: Madryd. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/730346/> [in Ukrainian].

10. Rostoka, M. L., & Bondarenko, T. S. (Eds.). (2021). *Rozbudova yedynoho vidkrytoho informatsiinoho prostoru osvity vprodovzh zhyttia (Forum SOIS) [Development of a single open information space for lifelong learning (Forum SOIS)]*: zb. materialiv 3-ho mizhnar. nauk.-prakt. WEBforumu (Kyiv-Kharkiv, 25-28.05.2021) (Is. 3). Kharkiv: Typohrafiia «U2print». Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/730331/> [in Ukrainian].
11. Rostoka, M. L., & Bondarenko, T. S. (Eds.). (2023). *Rozbudova yedynoho vidkrytoho informatsiinoho prostoru osvity vprodovzh zhyttia (Forum-SOIS, 2023) [Development of a single open information space for lifelong learning (Forum SOIS-2023)]*: zb. materialiv (tez dop.) 4-ho i 5-ho Mizhnar. nauk.-prakt. WEB-forumu (Kyiv-Kharkiv, 23-26 trav. 2023 r.) (Is. 4). MON Ukrainy, UIPA, NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho. Vinnytsia: TVORY. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.736724> [in Ukrainian].
12. Rostoka, M. L. (Ed.). (2018). *Rozbudova yedynoho informatsiinoho prostoru ukrainskoi osvity – vymoha chasu [Building a unified information space for Ukrainian education is a requirement of the time]*: zb. materialiv Vseukr. nauk.-prakt. WEBforumu (Kyiv-Kharkiv, 22-23.03.2018). Kropyvnytskyi: Vyd-vo LA NAU [in Ukrainian].
13. *Rozporiadzhenniam Kabinetu ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennia natsionalnogo planu shchodo vidkrytoi nauky» v Ukraini na period do 2030 r. [By the order of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On approval of the national plan for open science” in Ukraine for the period until 2030.]*: [vid 8 zhovtnia 2022 r. № 892-r]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892-2022-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
14. Rostoka, M., Kardoso, L., & Zhyhaliuk, A. (2025). Tsyfrovi instrumenty vizualizatsii pedahohichnoi diialnosti: vid Big Data do interaktyvnogo interfeisu dlia sub'ektiv osvitnoho protsesu [Digital tools for visualizing pedagogical activities: from Big Data to an interactive interface for subjects of the educational process]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Pedahohika ta psykholohiia [Problems of modern transformations. Pedagogy and psychology]*, 10. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-9199-2025-10-01-01> [in Ukrainian].
15. Rostoka, M. L., Luchaninova, O. P., Keberliain-Kerler, Yu., & Bondarenko, T. S. (2025). Vplyv uprovadzhennia rezultativ naukovykh doslidzhen: informatsiino-analitychni trendy hlobalnoi tsyfrovoy transformatsii osvity, pedahohiky i psykholohii – IAT GDT, 2025: Mizhnarodne doslidnytske partnerstvo viddilu naukovo informatsiino-analitychnoho suprovodu osvity Derzhavnoi naukovy-pedahohichnoi biblioteky Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskoho, NAPN Ukrainy, 2023–2025 rr. [The impact of implementing scientific research results: information and analytical trends of the global digital transformation of education, pedagogy and psychology – IAT GDT, 2025: International research partnership of the Department of Scientific Information and Analytical Support of Education of the V. O. Sukhomlynsky State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine, National Academy of Sciences of Ukraine, 2023–2025.]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy [Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine]*, 7 (2), 1-11. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7214> [in Ukrainian].
16. Björk, B. C., & Solomon D. (2012). Open access versus subscription journals: a comparison of scientific impact. *BMC Med*, 10, 73. DOI: <https://doi.org/10.1186/1741-7015-10-73>.
17. Craig, I., Plume, A., Mcveigh, M., Pringle, J., & Amin, M. (2007). Do Open Access Articles Have Greater Citation Impact? A Critical Review of the Literature. *Journal of Informetrics*, 1 (3), 239-248. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.joi.2007.04.001>.
18. Iiyoshi, T., & Vijay Kumar, M. S. (Ed.) (2009). *Opening Up Education The Collective Advancement of Education through Open Technology, Open Content, and Open Knowledge = Відкрита освіта. Колективний розвиток освіти через відкриті технології, відкритий контент і відкрите знання*. Kyiv: Nauka. Retrieved from https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/vidkryta_osvita_2009.pdf.
19. Rostoka, M. L. (Comp.). (2024). *Forum-SOIS, 2024: The Development of the Unified Open Information Space in Lifelong Education: collection of materials (scientific papers, abstracts) of the 6th Inter. Sci. and Practical WEB-forum (Is. 5)*. Vinnytsia: Nilan-LTD. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.740977>.
20. Rostoka, M. L., & Bondarenko, T. S. (Eds.). (2025). *Forum-SOIS, 2025: The Development of the Unified Open Information Space in Lifelong Education: collection of materials (scientific papers, abstracts) of the 7th Inter. Sci. and Practical WEB-forum (Is. 6)*. Kharkiv. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/747095>
21. Sandy, H. M., Mitchell, E., Corrado, E. M., Budd, J., West, J. D., Bossaller, J., VanScoy, A. (2017). Making a Case for Open Research: Implications for Reproducibility and Transparency. In S. Erdelez, N. K. Agarwal (Eds.). *Proceedings of the Association for Information Science and Technology* (pp. 583–586). DOI: <https://doi.org/10.1002/pra2.2017.14505401079>.
22. Peters, M., & Britz, R. (Eds.). (2008). *Open Education and Education for Openness. Educational Futures Rethinking Theory and Practice*, 27, 55. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/255525908_Open_Education_and_Education_for_Openness.
23. Nosek, B. A., Alter, G., Banks, G. C., Borsboom, D., Bowman, S. D., Breckler, S. J., et al. (2015). Promoting an Open Research Culture. *Science*, 348, 6242. DOI: <https://doi.org/10.1126/science.aab2374>.
24. *Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. Retrieved from https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf.
25. Romesburg, H. C. (2016). How Publishing in Open Access Journals Threatens Science and what we can do about it. *Jour. Wild. Mgmt*, 80, 1145-1151. DOI: <https://doi.org/10.1002/jwmg.21111>.
26. Van der Zee, T., & Reich, J. (2018). Open Education Science. *AERA Open*, 4 (3). DOI: <https://doi.org/10.1177/2332858418787466>.
27. Woelfle, M., Olliaro, P., & Todd, MH. (2011). Open Science is a Research Accelerator. *Nature Chemistry*, 3 (10), 745-748. DOI: <https://doi.org/10.1038/nchem.1149>.